

Microsoft Partners in Learning (PIL) Információs és Kommunikációs Technológiai (IKT) Akadémia

A Microsoft Partners in Learning IKT Akadémia hat hónapos tanár-továbbképzési rendszer 2012 januárjában indult. Célja egyrészt az, hogy innovációs központként az IKT-eszközök használatában segítse az általános és középiskolában oktató pedagógusokat, másrészt pedig az, hogy eközben kiépítsen egy szakmai közösséget, amelynek tagjai kölcsönösen megosztják egymással IKT-s tapasztalataikat. Feladatának tekinti, hogy összeállítson egy IKT-módszertani gyűjteményt, amelyet a www.tanarblog.hu webhelyen folyamatosan publikál. A szakmai közösség munkáját két mentor segíti folyamatosan: Prievara Tibor (Madách Imre Gimnázium) és Nádori Gergely (Alternatív Közgazdasági Gimnázium) budapesti középiskolai tanárok, akik egyúttal a TanárBlog szerzői is.

Az akadémia januári nyitókonferenciáján a „kétszázak” (ennyien vettünk részt a képzésben) elsajátíthatták az IKT-eszközök tanórai felhasználásának alapjait, megismerkedhettek az önfejlesztés eszközeivel, és az első *TeachMeet* (TanárRandi) során megoszthatták a kollegákkal saját IKT-tapasztalataikat. Ezután kétheti rendszerességgel kaptunk tananyagokat, amelyek bemutatták az IKT oktatási célú felhasználásának egy-egy területét. Az anyagok linkekkel, oktatóvideókkal és az órákon használható ötletekkel érkeztek.

Az első és az ötödik tananyagban a 21. századi virtuális osztálytermekről és tanulásról volt szó. Ezen belül a tudásépítésről, az együttműködésről, az IKT használatáról, a valós problémák megoldásának fontosságáról, az innováció jelentőségéről és az önszabályozás szerepéről olvastunk. Néhány idézet a fenti témákkal kapcsolatban: „Tudásépítés akkor történik, amikor a diákok az új és a meglévő ismereteiket úgy ötvözik, hogy abból számukra új gondolatok és értelmezések jönnek létre.” „A diákok párokban vagy csoportban dolgoznak, és közös döntést kell hozniuk, amely hatással van a végső termék természetére vagy használhatóságára.” „Amelyik tanárt helyettesíteni lehet egy géppel, azt helyettesíteni is kell!” (<http://tanarblog.hu/letolthet-tananyagok/2951-21-szazadi-tanulas-tananyag>).

A második tananyagban az együttműködés új formáit tekintettük át. Hagyományos értelemben a tanulást egyéni feladatként közelítették meg a tanárok. Az a tény, hogy a tudásszerzésben, a tudáselsajátításban a közösségi (csoportos, páros) tanulásnak is lehet szerepe, viszonylag új keletű gondolat a pedagógiában. A nagy váltáshoz a tanulásról alkotott fogalmaink átalakulására, pedagógiai paradigmaváltásra volt szükség, amelyet – többek között – a konstruktivista tanulásfelfogás hozott el. „Eszerint a tudást nem megkapja és átveszi a diák, hanem maga hozza létre. Éppen ezért a tanítás a továbbiakban nem jelentheti a tudás, az ismeretek átadását (beletöltését a diák fejébe), hanem annak az előkészített környezetnek a megteremtését, amiben a diák maga konstruálhatja meg az új tudást. Ebben az előkészítésben a tanáron túl a személyes tapasztalatoknak és a társaknak is fontos szerep juthat” (<http://tanarblog.hu/component/content/article/2808-egyuttmukodes-iktval>).

A harmadik tananyagban az oktatási és információs anyagok megosztásáról esett szó: először annak technikai (web 2.0), jogi, majd filozófiai, neveléstudományi alapjait jártuk körül. Évszázadokon keresztül az információ egyirányú úton áramlott a forrástól a felhasználók felé, és ez egyfajta hierarchiát is jelentett: a forrás volt a hiteles kinyilatkoztató, a felhasználó a passzív befogadó. Ugyanerre a modellre épültek fel az osztálytermek is: a katedrán a tudás forrása, a padokban a befogadó tanulók. „Az információról alkotott elképzelések változása azonban egy új tanulási elmélet kialakulásához is vezetett, ez a konnektivizmus. A konnektivista elképzelés szerint a tudás az emberek közötti interakcióból, kapcsolatokból keletkezik. Nem az egyes emberek fejében, hanem magában a rendszerben létezik. A tanulás folyamata tehát nem más, mint az új kapcsolatok létrehozása. A konnektivista tanulásban az egyenlő felek blogposztokkal, megosztott tartalmakkal, címkékkel, közös dokumentumokkal hozzák létre a tudást” (<http://tanarblog.hu/letoelthet-tananyagok/2890-megosztas-tananyag>). Magát a konnektivizmust sok kritika is érte. Egyesek szerint nem új tanuláselméletről, hanem csak egy új tanulási módszerről van szó. Jelen cikk szerzője is ezt a felfogást támogatja.

A hatodik tananyagban az értékelés új formáit gondoltuk végig. Az értékelést is nagyban képes megújítani az új technológia, az IKT. Ahogyan egyre fontosabbak lesznek a 21. századra jellemző új képességek, úgy alakul át az értékelés is: a ténybeli ismeretek mellett szempontként jelenik meg a tudásépítés, az együttműködés, a problémamegoldás és az önszabályozás. Ehhez azonban meg kell határoznunk, mit mérünk, azaz mit tartunk valódi tudásnak: az iskolában oktatott ismereteket vagy azt a mindennapi tudást, amelyet a diákok a saját életükben szereznek és hasznosítanak. Ennek meghatározása után jöhetnek a módszerek: a korábbi értékelési típusok (diagnosztikus, szummatív, formatív) helyébe léphet, vagy azokat magába olvaszthatja például a videoértékelés. Az értékelő táblázatok – melyek közül a szerző kedvence a teljesítményre adott egészségpontok rendszere (lásd bővebben: <http://tanarblog.hu/letoelthet-tananyagok/2981-ertekeles-tananyag>) – vagy akár a digitális portfólió.

A hetedik tananyagban a *gamification* tárgyaltuk meg. „A *gamification* szó a *game* (= játék) képzett alakja, jelentése kb. 'eljátékosítás', amellyel a tanítást, tanulást próbáljuk meg a játékokból vett elvekkkel izgalmasabbá tenni” (<http://tanarblog.hu/letoelthet-tananyagok/3010-gamification-tananyag>). Mindentől azt várjuk, hogy a diák sokkal motiváltabban, a „játék hevében” sokkal hatékonyabban sajátítsa el ismereteket, készségeket. A tananyagban konkrét ötleteket kaptunk, milyen játékot és hogyan használhatunk fel a tanításban.

A negyedik és a nyolcadik tananyag a vizualizáció. A digitális világ megérkezett az iskolába: megtanultuk, milyen eszközeink vannak a képek, videók készítésére, és mire lehet felhasználni a képszerkesztést és a videokészítést az órákon.

A tananyagok mellett mentoraink publikálási lehetőséget is biztosítottak számunkra, ahol a tananyaghoz kapcsolódóan jelentethetjük meg írásainkat a TanárBlogon. Hetente hírlevelet kaptunk, amelyben értesültünk az IKT-világ híreiről. Szerdánként mentoraink webinariumot tartottak, ahol megbeszéltük a kiküldött tananyagot, és segítséget kaptunk IKT-s kérdésekben. Az akadémia megkezdése előtt többen járatlanok voltunk az IKT-ban, ezért bizony féltünk attól, hogy „leégünk” egymás és főként mentoraink előtt, de ők olyan szakmai légkört alakítottak ki humorral, biztatással, hogy mindenki bátran mert kérdezni, és ez a webinariumokat is jellemezte. Mentoraink azonban következetesek is voltak: ha valaki nem teljesítette feladatát, azt a heti hírlevél figyelmeztette elmaradásáról. Ilyen feladatunk volt a havonta beadandó óravázlat (összesen négy), amelyben egy konkrét tananyag oktatásánál használt IKT-s módszerek alkalmazását mutattuk be, illetve azok tanulságait, használhatóságát értékeltük. Szin-

tén havonta tartottunk *TeachMeet*et, ahol háromperces bemutatókon osztottuk meg módszereinket, sok vidámsággal, nyitottsággal, lelkesedéssel. A legaktívabb résztvevők felkerültek a PIL Akadémia dicsőségtáblájára.

A hétköznapi munkám során lendületet adott a PIL Akadémia innovatív szelleme, és „szakmai boldogsággal” töltött el, hogy részese lehettem egy aktív, színes szakmai közösségnek. Az akadémia a cikk leadásakor még nem ért véget, hiszen június 30-án tartjuk a kiértékelő zárókonferenciát, de már a folytatást tervezzük: veszteség lenne, ha a 200-ak szakmai közössége nem maradna együtt, és nem folytatná IKT-módszertani eszmecseréjét. A cikk szerzője személyesen is sajnálná ezt, mert a hat hónap alatt „digitális bevándorlóként” közelebb került ahhoz, hogy megértse „digitális bennszülött” tanítványait, a 21. századi tanulás és tanítás módszertani kihívásait. Az egyik ilyen kihívás számára, hogy tankönyv és füzet nélkül menjen be az óráira, de ennek megvalósulása a PIL Akadémia és mentorai nélkül – egyelőre – nehezen menne.

Veresné Valentinyi Klára

A XVIII. évfolyam 3. számának szerzői

- ALEKSA VARGA MELITA, Sveučilište J.J. Strossmayera, Filozofski fakultet Osijek, Odsjek za njemački jezik i književnost, Hrvatska [J. J. Strossmayer Tudományegyetem, Eszéki Bölcsészettudományi Kar, Német Nyelv és Irodalom Intézet, Horvátország] (melita.aleksa@gmail.com)
- BÉKÉSI IMRE, Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Magyar Nyelvi Tanszék, Szeged (bekesii@jgypk.u-szeged.hu)
- BORGULYA ÁGNES, Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Pécs (borag@ktk.pte.hu)
- BURJÁN MONIKA, Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Modern Nyelvek és Kultúrák Tanszék, Szeged (bmonika@jgypk.u-szeged.hu)
- CSATLÓS KRISZTINA, Szolnoki Főiskola, Üzleti Fakultás, Szolnok (csatlos@szolf.hu)
- CS. JÓNÁS ERZSÉBET, Nyíregyházi Főiskola, Szlavisztika Intézet és Kelet- és Közép-európai Kutatóközpont, Nyíregyháza (jonase@nyf.hu)
- CSETNEKI SÁNDORNÉ BODNÁR ILDIKÓ, Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Modern Filológiai Intézet, Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék, Miskolc (ildikobodnar@gmail.com)
- EINHORN ÁGNES, Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Tanárképző Intézet, Miskolc (einhornagnes@gmail.com)
- HÁHN JUDIT, Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar, Gazdaság-módszertani Intézet, Szakfordító és Terminológiai Tanszék, Pécs (hahn@ktk.pte.hu)
- JUHÁSZ VALÉRIA, Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Alkalmazott Humántudományi Intézet, Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, Szeged (juhaszvali@gmail.com)
- KIRÁLY ZSOLT, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol Nyelvpedagógia Tanszék, Budapest (kiraly.zsolt@btk.elte.hu)
- LADÁNYI MÁRIA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, Budapest (ladanyi.maria@btk.elte.hu)
- MAGYARICS PÉTER, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol Nyelvpedagógia Tanszék, Budapest (szimba48@gmail.com)
- MAJOR ÉVA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol Nyelvpedagógia Tanszék, Budapest (majore@caesar.elte.hu)
- MEDGYES PÉTER, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol Nyelvpedagógia Tanszék, Budapest (petermedgyes@yahoo.com)
- NAGY JÁNOS, Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Alkalmazott Humántudományi Intézet, Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, Szeged (nagy@jgypk.u-szeged.hu)
- NAVRACSICS JUDIT, Pannon Egyetem, Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar, Alkalmazott Nyelvészeti és Nyelvoktatási Intézet, Alkalmazott Nyelvészeti Intézet Tanszék, Veszprém (navju@yahoo.co.uk)
- REYES-SÁNCHEZ, ADÁN, Universidad Nacional Autónoma de México, Mexikóváros (joadresa@gmail.com)
- SOMSSICH RÉKA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Nemzetközi Magánjogi és Európai Gazdasági Jogi Tanszék, Budapest (somssichreka@ajk.elte.hu)
- SZENDE, THOMAS, INALCO (Institut National des Langues et Civilisations Orientales) [Keleti Nyelvek és Civilizációk Országos Intézete], Franciaország, Párizs (thomas.szende@yahoo.fr)
- SZÉPE GYÖRGY, Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Nyelvtudományi Tanszék és Zsigmond Király Főiskola, Budapest (szepe.gyorgy@chello.hu)
- TREBITS ANNA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol Nyelvpedagógia Tanszék, Budapest (a.trebits@yahoo.com)
- ÚJVÁRI EDIT, Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Felnttkepzési Intézet, Szeged (ued@jgypk.u-szeged.hu)
- VERESNÉ VALENTINYI KLÁRA, Szent István Egyetem, Nyelvi Központ, Gödöllő (veresne.valentinyi.klara@gtk.szie.hu)